

DE CAENA DOMINI. Ca. XXXVI.

Aena domini hēc est feria quinta ultime hebdo
c madis quadragesime, quando dñs et salvator
noster post typicum illud pascha completum,
ad uerum pascha transiens, mysterium corporis et san-
guinis sui primum aplis tradidit, quādo post sacramēta
cēlestia, discipulus fallax et proditor, p̄cium a Iudeis
acepit, & Christi sanguinem uendidit. Eo eciā die sal-
uator surgeus a cena, pedes discipulorum lauit, ppter
humilitatis formam cōmendandam, quam docendam
venerat, sicut et ipse consequenter exposuit, quod etiā
decebat potissimum ut facto doceret, quod obseruare
discipulos p̄moneret. Hinc est quod eodē die altaria
templi, parietes, & pauimenta lauantur, uasaq̄ purif-
cantur, que sunt domino consecrata. Quo die proinde
etiam sanctū chrisma conficit, quia ante bidūt pasche
María caput ac pedes dñi unguēto p erfudisse phibet.
Vnde et dominus discipulis suis dixit. Scitis quia post
biduum pascha fiet, & filius hominis tradetur ut cru-
cifigatur. Eodem etiam die (sicut supra ostendimus)
p̄enitentes reconciliantur, quia scilicet ipsa die qua sa-
cramenta corporis et sanguinis sui dominus primum
confecit, ac discipulis suis percipienda tradidit, oportet
tempore, quo sanguis Christi in remissionem omnium
fusus est peccatorum.

DE PARASCEVE. Ca. XXXVII.

Arasceue idest sexta sabbati ideo in solēnitate
p habet, quia in eo die Christus mysteriū crucis
expleuit, propter quod uenerat in hunc mun-
dum, ut qui ligno percussi fueramus in Adam, rursus
per ligni mysterium sanaremur. Huius enim causa try-
umphus, humana pusillitas Christo per omne muudum

celebritatem annuam prebet. pro eo quod dignatus est
sanguine passionis sue seculum redimere. & peccatum
mundi per crucem morte deuicta absoluere. cuius quidem
crucis iniuriam non pertulit illa diuinitatis substantia.
sed sola suscepit humanitatis natura. Passio enim cor-
poris fuit. diuinitas uero exors iniurie manit. Triptita
autem ratio dominice passionis ostenditur. Prima itaque
causa est. ut Christus pro reatu mundi redemptio daret.
scilicet ut quos serpens obsoruerat euomeret. et pre-
dam quam tenebat amitteret. non potentia uictus. sed
iusticia. non dominatione. sed ratione. Secunda causa
est. ut secuturis hominibus uite magisterium preberet.
Ascendit enim in cricum Christus. ut nobis passionis
& resurrectionis preberet exemplum. passionis. adfir-
mandam patientiam. resurrectionis. ad excitandam spem.
ut duas uitas nobis ostenderet in carne. unam laborio-
sam. alteram beatam. laboriosam quam tolerare debet.
beatam. quam sperare debemus. Tercia causa est sus-
cepta crucis. ut superba seculi & inflata sapientia. per
crucis stultam ut putatur predicationem humiliata cor-
rueret. ut pateret id quod stultum dei est. quanto sit
hominibus sapientius. & quod infirmum dei est. quanto
sit fortius tota hominum fortitudine. Docet autem apo-
stolus Paulus illuminatos nos debere oculos cordis
habere. ad intelligendum quae latitudo crucis. &
longitudo. & altitudo. & profundum. Crucis latitu-
do est transuersum lignum quo extenduntur manus.
Longitudo a latitudine deorsum usque ad terram. Altitudo.
a latitudine sursum ad caput. Profundum uero
quod terrae infixum absconditur. Dicitur homini. Tol-
le crucem tuam & sequere me. Dum enim cruciatur
caro. cum mortificantur membra nostra super terram.
Fornicatio. Immundicia. Luxuria. & cetera. dumque

exterior homo corrumptitur, ut interior renouetur, de
die in diem, passio est crucis. Et hec quidem dum sint
bona opera, tamen adhuc laboriosa, quorum merces
requies est. Ideoq; dicitur spe gaudentes, ut cogitantes
scilicet requiem futuram cum hilaritate & laboribus
operemur. Hanc hilaritatem significat crucis latitudo
in transuerso ligno, ubi figuruntur manus, per manus
enim opus intelligitur, per latitudinem hilaritas ope-
rantis, quia tristitia facit angustias. Porro per altitudi-
nem crucis cui caput adiungitur, expectatio superne
retributionis de sublimi iusticia dei sanctificatur, ut &
ipsa opera bona non propter beneficia dei terrena ac
temporalia facienda credatur, sed potius propter illud
quod desuper sperat fides, que per dilectionem operar.
Iam uero per longitudinem qua totum corpus exten-
ditur, ipsa tolerantia significatur, ut longanimes per-
maneamus. Vnde longanimes dicuntur qui tolerant,
Per profundum autem hoc est partem illa ligni que in ter-
re abdito defixa latet, sed inde consurget omne quod
eminet, inscrutabilita indicantur iudicia dei, de quibus
oculta cum uoluntate uocatur homo, ad participationem
tante gracie dei. Hac ergo die ecclesie altaria indumen-
ta suis spoliata denudantur, quia in ea Christus suis
uestimentis exiit esse legitur, & uelut templi scissum
esse occiso Christo per euangelium predicatur. Hac
die in ecclesia luminaria non accenduntur, quia in ipso
redemptore crucifixo sidera obscurabatur. In hac die
sanctorum plebium presules qui madata sibi met lega-
tione funguntur, apud diuinam clementiam humani
generis agunt causam, & tota secum ecclesia cōgemes-
cente postulant & precantur, primum pro statu totius
ecclē xpi, deinde ut ifidelibus dōe fides, et idolatrie ab-
k ij

impieatis sue liberentur erroribus . ut Iudeis ablato
cordis uelamini e . lux ueritatis appareat . ut Heretici ca
tholicę fidei receptione resipiscāt . ut Scismatici spiritū
rediuiue charitatis accipiāt . ut lapsis pœnitētiē reme
dia co nferantur . ut deniqz cath ecuminiis ad regenerationis
sacramenta perductis . celestis misericordię aula
referetur . quia pro horum omnium redēptione . in
hac die sanguis effusus est Christi . Hęc autē nō inanit
a domino peti . rerum ipsarum monstrat effectus . quo
modo quide m ex omni errorū genere . plurimos deus
dignat attrahere . quos erutos de potestate tenebrarū
transferat in regnum filij charitatis . ex uasis irę . faciat
vasa misericordię . Quod a deo totū diuinī operis esse
sentitur . ut hęc efficienti deo . semper gratiarum actio .
laudisqz confessio . pro illuminatione talium . uel corre
ctione referatur . Ipsa die a pōtifice & a clero et ab omni
populo species crucis salutat̄ . quia passio redēmptoris
a fidelibus in hora redēptionis sue digna laude ue
neratur . In hac die sacramenta pœnitūs nō celebrant̄ .
sed eucharistiam in cena domini consecratam . peractio
officio lectionū . & orationū . & sanctę crucis salutatiōe
resumunt . quia ut Innocentius papa testis est . ex eo qd
apostoli & amatores Christi . eo bīduo quo crucifixus
& sepultus saluator est . in mōrōre constituti . ab omni
cibo abstinerūt se . hinc traditio ex ecclę habet . bīduo
memorato sacramenta non celebrari . sed magis sc̄tam
resurrectionis noctem expectari . et in ipsa cum leticia
& gaudio speciali sacrificium offerri . In hac die uespera
cum silentio celebratur . ut quieti dominicę sepulture
veneratio exhibeat.

DE SABBATO SANCTO PASCHAE.

Ca. XXXVIII.

s Abbat̄ paschalis ueneratio hinc celebratur . p
eo quod eadem die dñs in sepulchro quieuit .